

ОДНОС ТРЕНЕР–СПОРТИСТА МЛАЂИХ УЗРАСНИХ КАТЕГОРИЈА ИЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Синиша Вукадиновић¹, Ненад Рађевић²

¹Факултет физичког васпитања и спорта, Универзитет у Бања Луци, Босна и Херцеговина

²Министарство породице, омладине и спорта, Влада Републике Српске, Бања Лука, Босна и Херцеговина

Сажетак

Ова студија је усмјерена на добијање повратне информације о позитивним и негативним аспектима односа између тренера и спортиста, дефинисање квалитета ових односа као и њиховим импликацијама на рад тренера, али и спортиста. Анализа варијансе у мултиваријантном дизајну показује да је интеракција пола спортисте и врсте спорта значајна за сва три субтеста (социјална подршка, дубина и конфликт) Quality Relationship Inventory упитника. Значајне разлике су примјетне у социјалној подршци коју млади спортисти добијају од својих тренера, а индивидуални спортисти су исказали виши ниво социјалне подршке од својих вршњака из екипних спортова. Резултати овог истраживања указују да спортисти из индивидуалних спортова остварују јачу везу са својим тренерима од спортисткиња, док је за екипне спортове ситуација обрнута. Такође, спортисткиње су исказале нешто виши ниво конфликта са својим тренерима у индивидуалним спортовима, док су у екипним спортовима склонији конфликту спортисти мушког пола. Подршка тренера заиста има велику тежину зато што однос спортисте и родитеља у периоду адолесценције значајно слаби. Тренер је тај који мора имати активнију улогу у свеукупном развоју личности младих спортиста и тиме квалитет и стручност кадра који ради са млађим узрасним категоријама мора бити на највишем могућем нивоу.

Кључне ријечи: СОЦИЈАЛНА ПОДРШКА / АДОЛЕСЦЕНЦИЈА / QUALITY RELATIONSHIP INVENTORY / КОМПЕТЕНТНОСТ / РАЗВОЈ.

Кореспонденција са аутором: Синиша Вукадиновић, E-mail: sinisa_vuk@hotmail.com

УВОД

Спорт је битан чинилац свеукупног развоја личности. Кроз организовану спортску активност млади имају могућност физичког, социјалног, психолошког и васпитно-образовног развоја. Окружење и клима у спорту су ти који стварају позитивне услове за правилан развој младих спортиста. Отуда, као врло битан фактор у спорту, прије свега млађих узрасних категорија, посматра се и однос између тренера и спортиста.

Хорн (Horn, 2008) и Кревсел (Krevsel, 2001) наводе да је тренер примарни фактор у свеукупном развоју спортисте у млађим узрасним категоријама. Њихова међузависност се манифестује кроз потребу спортиста за усвајањем вјештина, компетенција и искустава тренера, односно у потреби тренера за пријеносом стечених компетенција и знања у постигнућа и успјехе спортиста (Antonini Philippe & Seiler, 2006). Као битни чиниоци тимског и индивидуалног успјеха у спорту се наводе оданост и повјерење у овом односу (Nikbin, Hyun, Iranmanesh, & Foroughi, 2014). Ериксон и Коте (Erickson, Cote, 2016) указују на важност одржавања добрих односа тренера и спортисте на свим нивоима. Јовет (Jowett, 2017) чак наводи да је однос између тренера и спортисте суштина цијелог тренерског посла и да тај однос дефинише ефективност тренера у своме раду. Тренер би требао континуирано развијати и усавршавају своје педагошке компетенције, како би позитивно утицао на развој и професионални успјех (Kuljić, Čokorilo, & Grk, 2010).

Поред тога што има значајан утицај на спортски развој младих спортиста, тренер има и врло важну улогу у обликовању психосоцијалног искуства дјеце и младих у оквирима спорта (Moran & Weiss, 2006). Рутен и сарадници (Rutten, Deković, Stams, Scherengel, Dirks, Hoeksma, 2008) истичу прије свега улогу коју организовани спорт има у социјализацији младих спортиста. Шериден, Кофи и Лавале (Sheriden, Coffee, Lavalley, 2014) истичу да је комбиновани ефекат тренерске, родитељске и вршњачке подршке од непроцењивог значаја за обликовање позитивних и негативних искустава младих спортиста. Међутим, закључују да је тренер најбитнији фактор социјалне подршке у спорту млађих узрасних категорија. Резултати указују да тренери који одржавају добре односе са спортистима умањују могућност антисоцијалног понашања (Rutten, Stams, Biesta, Scherengel, Dirks, Hoeksma, 2007), као и да повећавају задовољство и срећу спортиста које тренирају (Davis & Jowett, 2014; Jowett et al., 2017; Lafrenière, Jowett, Vallerand, & Carbonneau, 2011; Lafrenière, Jowett, Vallerand, Donahue, & Lorimer, 2008). Са друге стране, битан фактор који детерминише квалитет односа тренер–спортиста су и особине личности спортисте (Aşçi, Kelecsek, & Altıntaş, 2015). Свакако, битна претпоставка је да тренер својим понашањем, итекако, може утицати на мотивацију спортиста (Mageau & Vallerand, 2003; Olympiou, Jowett, & Duda, 2008). Резултати истраживања које је на узорку грчких студената провео Цартоф (Chartoff, 2017) указују да укључивање у разне социјалне групе, као што су спортски тимови, може бити од кључног значаја у борби против менталних болести код студената.

У фокусу литературе је био и утицај родитеља на квалитет односа тренер–спортиста (Jowett & Timson-Katchis, 2005), као и однос родитеља и тренера у спорту млађих узрасних категорија (Preston & Fraser-Thomas, 2016), а Јовет и Кремер (Jowett, Cramer, 2010) закључују да квалитет односа спортиста - тренер има много снажнији утицај на физичко самопоуздање од њиховог односа са родитељима. Јовет и Чонди (Jowett, Chaundy, 2004) су истраживали утицај односа тренер - спортиста на групну кохезију, док су Исоард-Готхур, Тролуд, Густафсон и Гије-Дека (Isoard-Gauthier, Trouilloud, Gautsaffson, Guillet-Descas, 2016) покушали пронаћи везу између квалитета односа тренер–спортиста и прераног сагоријевања младих спортиста. Истраживан је и однос између лидерства и квалитета односа трене - спортиста (Enoksen et al., 2014; Vella, Oades, & Crowe, 2013). Николс и Пери (Nicholls, Perry, 2016) су сагледали утицај односа тренер - спортиста на појаву и суочавање са стресом и истичу да је квалитет овог односа од посебног значаја за тренера, а мање битан за спортисту.

Дакле, тренер има посебно битну улогу у професионалном и личном развоју спортиста, прије свега јер спортисти велики дио свог времена проводе управо са тренером, понекад и много више него са родитељима. Стога, основни циљ овог истраживања је дефинисање квалитета интерперсоналног односа између тренера и спортиста утврђивањем ставова младих спортиста према раду и понашању њихових тренера. Ово истраживање је усмјерено на добијање повратне информације о позитивним и негативним аспектима овог односа и њиховим импликацијама на рад тренера, али и спортиста.

МЕТОД РАДА

Узорак испитаника је обухватио перспективне младе спортисте ($N = 228$) из Босне и Херцеговине који су учествовали на „Љетној школи спорта“ у Требињу 2017. године. Просјечна старост испитаника је била $14,69 \pm 0,95$ година, а структуру узорка су чинили спортисти из 12 спортских грана, из индивидуалних спортова 51,3% ($n = 117$), а из екипних спортова 48,7% ($n = 111$). Полна структура узорка је била прилично уједначена, мушки испитаници су чинили 46,9% ($n = 107$), док су женски испитаници чинили 53,1% ($n = 121$) посматраног узорка.

Испитаници су попуњавали *Quality Relationship Inventory* (QRI), истраживачки инструмент који су развили Пирс, Сарасон, Солки-Буцел и Нејгл (Pierce, Sarason, Sarason, Solky-Butzel, Nagle, 1997). Упитник *Quality Relationship Inventory* је био често кориштен у испитивању различитих интерперсоналних и социјалних односа, али по први пут је употребљен у спорту, како би био објашњен квалитет односа тренер - спортиста (Jowett, 2009). Оригинални QRI, који су користили Пирс и сарадници (1997), био је сачињен од 25 ајтема, а у овом истраживању користи се скраћени упитник који је развила Јовет (Jowett, 2009) и он садржи 18 ајтема који мјере два позитивна (социјална подршка и дубина) и један негативни (конфликт) аспект односа тренер - спортиста. Свака димензија овог односа се састојала од шест варијабли, а испитаници су одговарали на скали од 1 (нимало) до 4 (много). Унутрашња конзистенција је била задовољавајућа за све три димензије: социјална подршка ($\alpha = 0,77$), дубина ($\alpha = 0,71$) и конфликт ($\alpha = 0,80$).

Испитаници су били упознати са циљем истраживања прије попуњавања упитника који је био на добровољној бази. Једини критеријум за попуњавање овог упитника је био да испитаник, односно спортиста, сарађује са својим тренером минимално шест мјесеци. Прикупљени подаци су потом статистички обрађени уз помоћ IBM SPSS Statistics 21.0.

Кориштена је дескриптивна статистика како би приказали просјечне вриједности и стандардне девијације за све три димензије QRI упитника, као и корелациона матрица ове три димензије. Напослијетку, анализа варијансе у мултиваријантном дизајну (MANOVA) је употребљена како би утврдили потенцијално неслагање у оцјени квалитета односа тренер - спортиста.

РЕЗУЛТАТИ

Дескриптивна статистика QRI скале приказује средње вриједности и стандардне девијације у два позитивна (социјална подршка и дубина) и једном негативном (конфликт) аспект односа тренер-спортиста (Табела 1 и 2), а примјетна је и висока корелација између сва три субтеста QRI скале (Табела 1).

Табела 1 Дескриптивна статистика и интеркорелација између три субтеста QRI скале

Варијабла	<i>M</i>	<i>SD</i>	Подршка	Дубина	Конфликт
подршка	3,12	0,54	—		
дубина	3,24	0,47	0,60**	—	
конфликт	1,77	0,61	-0,23**	-0,22**	—

** $p < .01$.

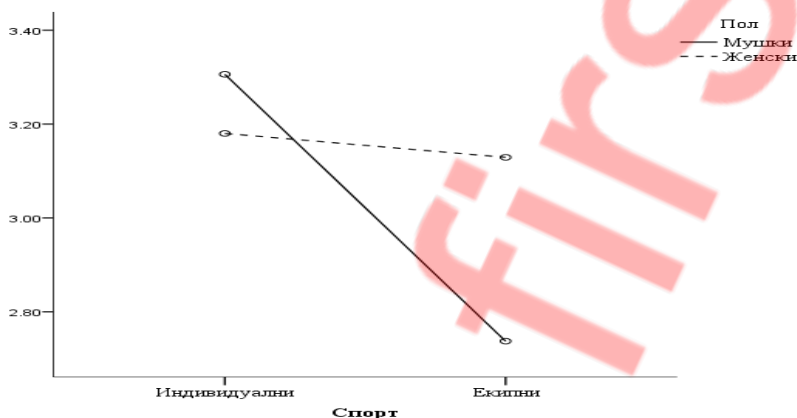
Табела 2 Дескриптивна статистика посматраног узорка ($N = 228$)

Варијабла	Пол				Спорт			
	Мушки		Женски		Индивидуални		Екипни	
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
подршка	3,09	0,57	3,15	0,52	3,25	0,49	2,99	0,56
дубина	3,22	0,50	3,28	0,44	3,28	0,49	3,21	0,45
конфликт	1,85	0,53	1,72	0,67	1,85	0,66	1,71	0,55

Занимало нас је одговарају ли мушки и женски испитаници, односно спортисти из индивидуалних и екипних спортова једнако хомогено или постоји разлика. Анализа варијансе у мултиваријантном дизајну указује да постоји статистички значајна интеракција између пола и врсте

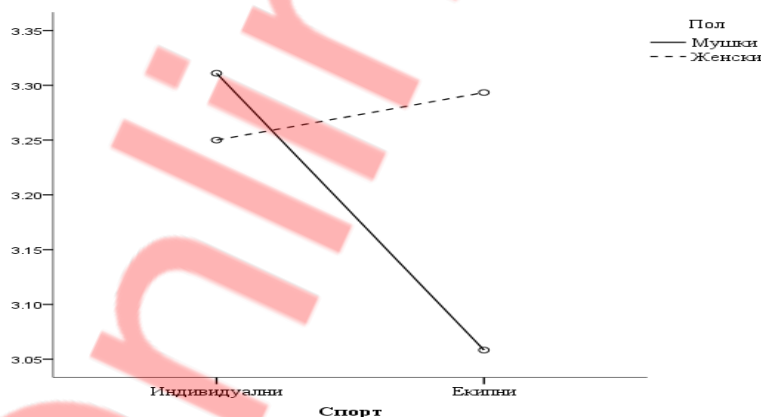
спорта на комбинацију зависних варијабли (социјална подршка, дубина и конфликт), $F_{(3,222)} = 5,10$, $p < 0,01$; Wilks' $\Lambda = 0,93$. Даљом анализом треба установити гдје је поменута разлика.

Врста спорта којом се спортиста бави има значајан утицај на ниво социјалне подршке коју добија од свог тренера, $F_{(1,228)} = 20,06$, $p < 0,01$, а пол спортисте нема значајнији утицај у истој погледу, $F_{(1,228)} = 3,69$, $p > 0,05$, док интеракција пола и врсте спорта значајно утиче на социјалну подршку у односу тренер - спортиста, $F_{(1,228)} = 14,01$, $p < 0,01$. Примјетно је да спортисти из индивидуалних спортова имају значајније виши ниво социјалне подршке у односу на спортисте из екипних спортова, а мушки спортисти из индивидуалних спортова су изразили много виши ниво социјалне подршке од оних из екипних спортова. Такође, примјетно је и да у индивидуалним спортовима виши ниво социјалне подршке су исказали спортисти мушког пола, а у екипним спортовима женског пола (Слика 1).

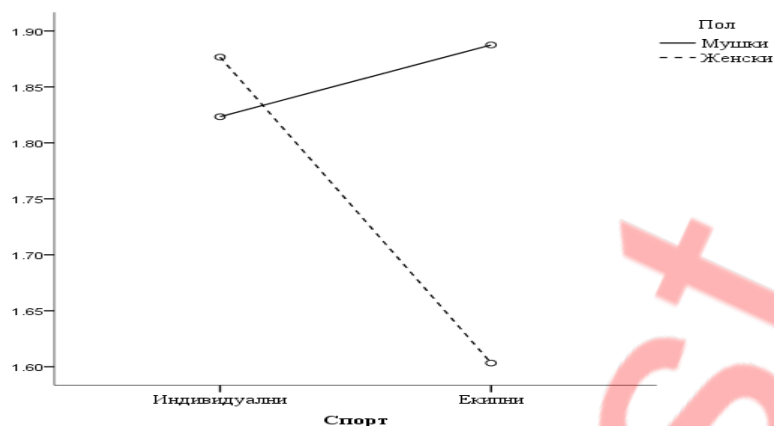
Слика 1 Утицај пола и врсте спорта на социјалну подршку у односу тренер-спортиста

Дубина односа тренер - спортиста нема статистички значајну разлику између спортиста који се баве индивидуалним, односно екипним спортовима, $F_{(1,228)} = 2,73$, $p > 0,05$, нити има статистички значајну разлику у погледу пола спортисте, $F_{(1,228)} = 1,89$, $p > 0,05$, док је у интеракцији пола и врсте спорта примјетна статистички значајна разлика, $F_{(1,228)} = 5,46$, $p < 0,05$. Индивидуални спорт појачава дубину односа тренер - спортиста код мушких испитаника, док се код женских испитаника смањује и обрнуто за екипне спортове (Слика 2).

Слика 2 Утицај пола и врсте спорта на дубину у односу тренер-спортиста

Са друге стране, није пронађена статистички значајна разлика према конфликту у односу тренер - спортиста нити према врсти спорта којим се спортиста бави, $F_{(1,228)} = 1,63$, $p > 0,05$, нити према полу спортисте, $F_{(1,228)} = 1,98$, $p > 0,05$, док је у интеракцији пола и врсте спорта пронађена статистички значајна разлика, $F_{(1,228)} = 4,24$, $p < 0,05$. Индивидуални спорт појачава ниво конфликта код женских спортиста, док је код мушких примјетан виши ниво конфликта у екипним спортовима (Слика 3).

Слика 3 Утицај пола и врсте спорта на конфликт у односу тренер-спортиста

ДИСКУСИЈА

Истраживање је проведено ради дефинисања квалитета интерперсоналног односа између тренера и спортиста, утврђивањем ставова младих спортиста према раду и понашању њихових тренера. Дошло се до неколико сазнања која могу имати директан утицај на рад тренера, али и спортиста.

Три субтеста (социјална подршка, дубина и конфликт), сваки за себе, једнако хомогено пролазе код мушких и женских испитаника. Дакле, пол спортисте не игра значајну улогу у интерперсоналном односу младих спортиста из Босне и Херцеговине са њиховим тренерима. Незнатно виши ниво, у два позитивна аспекта овог односа, исказале су спортисткиње, док су мушкарци нешто склонилији конфликту од жена, што је свакако и очекивана појава. Значајније разлике су примјетне између спортиста који се баве индивидуалним и екипним спортовима, док је интеракција пола спортисте и врсте спорта значајна за сва три субтеста QRI упитника. Индивидуални спортисти су исказали виши ниво у сва три аспекта односа тренер - спортиста. Ипак, са аспекта социјалне подршке у овом односу, спортисти из индивидуалних спортова су исказали значајније виши ниво у односу на њихове колеге из екипних спортова. Ово може усмјерити на закључак да су тренери у индивидуалним спортовима посвећенији и страственији у своме послу, што може бити добар показатељ квалитета односа тренера са спортистима (Lafrenière, Jowett, Vallerand, & Carbonneau, 2011). Еноксен и сарадници (Enoksen, Fahlshrom, Johansen, Hageskog, Christensen, 2014) наводе и да тренери из екипних спортова много више исказују аутократско понашање, у односу на колеге из индивидуалних спортова. Такође, исти аутори наводе да искуснији тренери више пажње посвећују социјалној подршци, од оних мање искусних. У овом истраживању нису посматрани аспекти односа тренер - спортиста у односу на тренерско искуство или стил вођења, али се резултати овог истраживања могу довести у везу са овим сазнањима јер је јасно да стил понашања тренера у раду има директне импликације на социјалну подршку и групну кохезију. Стил вођења тренера и однос са спортистима свакако може имати битне дугорочније импликације на мотивацију дјете за прикључивање у одређену спортску грану, али и на могуће флукуације младих спортиста.

Успјешно рјешавање конфликта у екипи између тренера и спортиста би свакако требало бити важно искуство за младе спортисте с обзиром да ће тиме бити мање склони вршњачкој агресији. Штавише, Јовет и Кремер (Jowett, Cramer, 2010) наглашавају да присутан конфликт у овом односу може довести до опадања физичких вјештина код младих спортиста.

Шериден, Кофи и Лавале (Sheridan, Coffee, Lavallee, 2014) истичу да је тренер најбитнији фактор социјалне подршке у спорту млађих узрасних категорија и он би, уз родитељску и вршњачку подршку, требао бити главни замајак у стварању што шире базе у некој спортској грани. Тренер заиста треба да има битну улогу у свеукупном развоју и напретку младих спортиста, а квалитетан однос са спортистима може резултирати бољим спортским постигнућима и постизању кључних циљева екипе (Nicholls, Earle, Earle, & Madigan, 2017). Дакле, може се закључити да квалитет односа између тренера и спортисте утиче на више битних фактора, између осталог на антисоцијално понашање младих спортиста (Rutten et al., 2007; Rutten et al., 2008), прерано сагоријевање спортиста

(Isoard-Gauthier, Trouilloud, Gustafsson, & Guillet-Descas, 2016), ефективност тренера у своме послу (Jowett, 2017) и друге битне аспекте.

ЗАКЉУЧАК

Бављење спортом пред тренере и играче поставља високе критеријуме успјешности и из тог разлога је однос тренера и спортисте кључан у постизању врхунског спортског успјеха. Однос између тренера и спортисте је посебно битан у периоду адолесценције, када слаби однос спортисте и родитеља, а интерперсоналне релације и сазнања стечена у том периоду се код младог спортисте акумулирају за цијели живот, била она позитивна или негативна. У периоду адолесценције тренер врло често проводи много више времена са спортистима од њихових родитеља и тиме је његова улога у овом периоду сазријевања од кључног значаја и врло је важно колико се стручан, школован и квалитетан кадар поставља за рад са млађим узрасним категоријама.

Полазна основа у овом односу свакако мора бити комуникација, која има кључни значај за психосоцијално функционисање оба актера у овом односу, а тиме и на спортско постигнуће. Асчи и сарадници (2015) наглашавају и важност особина личности спортисте као могући врло битан предиктор квалитета односа са тренером. Из тог разлога, могући даљи правци у истраживању би могли ићи у смјеру испитивања утицаја особина личности младих спортиста на квалитет односа тренер - спортиста. Са друге стране, с обзиром да квалитет односа тренер - спортиста у великој мјери може имати утицај на спортско постигнуће код спортисте, у наредним истраживањима би требало усмјерити интересовање и на утицај квалитета односа тренера - спортиста на самопоуздање и појаву анксиозности код младих спортиста, а тиме и на њихово спортско постигнуће.

ЛИТЕРАТУРА

1. Antonini Phillipe, R., & Seiler, R. (2006). Closeness, co-orientation and complementarity in coach–athlete relationship: What male swimmers say about their male coaches. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(2), 159–171.
2. Aşçi, F. H., Keleşek, S., & Altıntaş, A. (2015). The Role of Personality Characteristics of Athletes in Coach–Athlete Relationships. *Perceptual and Motor Skills*, 121(2), 399–411.
3. Chartoff, B. (2017). Does Social Support Diminish Depression in Students? Evidence from Athletes and Greek Life. *EKU Libraries Research Award for Undergraduates*, 9. Retrieved from <http://encompass.eku.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1040&context=uagra>.
4. Davis, L., & Jowett, S. (2014). Coach–athlete attachment and the quality of the coach–athlete relationship: implications for athlete's well-being. *Journal of Sports Sciences*, 32(15), 1454–1464.
5. Enoksen, E., Fahlström, P. G., Johansen, B. T., Hageskog, C. A., Christensen, J. B., & Høigaard, R. (2014). Perceptions of leadership behavior and the relationships to athletes among Scandinavian coaches. *Scandinavian Sport Studies Forum*, 5, 131–147.
6. Erickson, K., & Côté, J. (2016). A season-long examination of the intervention tone of coach–athlete interactions and athlete development in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 22, 264–272.
7. Horn, T. (2008). Coaching effectiveness in the sport domain. In T. Horn (Ed.) *Advances in sport psychology* (3rd ed., pp. 239–267). Champaign, IL: Human Kinetics.
8. Isoard-Gauthier, S., Trouilloud, D., Gustafsson, H., & Guillet-Descas, E. (2016). Associations between the perceived quality of the coach–athlete relationship and athlete burnout: An examination of the mediating role of achievement goals. *Psychology of Sport and Exercise*, 22, 210–217.
9. Jowett, S., Adie, J. W., Bartholomew, K. J., Yang, S. X., Gustafsson, H., & Lopez-Jiménez, A. (2017). Motivational processes in the coach–athlete relationship: A multi-cultural self-determination approach. *Psychology of Sport and Exercise*, 32, 143–152.
10. Jowett, S. (2017). Coaching effectiveness: the coach–athlete relationship at its heart. *Current Opinion in Psychology*, 16, 154–158.
11. Jowett, S., & Chaundy, V. (2004). An Investigation Into the Impact of CoachLeadership and Coach–Athlete Relationship on Group Cohesion. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 8(4), 302–311.
12. Jowett, S., & Cramer, D. (2010). The prediction of young athletes' physical self from perceptions of relationships with parents and coaches. *Psychology of Sport and Exercise*, 11, 140–147.
13. Jowett, S., & Timson-Katchis, M. (2005). Social Networks in Sport: Parental Influence on the Coach-Athlete Relationship. *The Sport Psychologist*, 19, 267–287.
14. Jowett, S. (2009). Validating Coach–Athlete Relationship Measures with the Nomological Network. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 13, 34–51.
15. Krevsel, V. (2001). *Poklic športnega trenerja* [The profession of a coach]. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

16. Kuljić, R., Čokorilo, R., & Grk, M. (2010). Socio-profesionalni status trenera i doživljaj sopstvene pedagoške kompetencije [Socio-professional status of coaches and subjective experience of pedagogical competence]. *Proceedings*, 2, 65–75.
17. Lafrenière, M. A. K., Jowett, S., Vallerand, R. J., & Carbonneau, N. (2011). Passion for coaching and the quality of the coach–athlete relationship: The mediating role of coaching behaviors. *Psychology of Sport and Exercise*, 12, 144–152.
18. Lafrenière, M. A. K., Jowett, S., Vallerand, R. J., Donahue, E. G., Lorimer, R. (2008). Passion in Sport: On the Quality of the Coach–Athlete Relationship. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 30, 541–560.
19. Mageau, G. A., & Vallerand, R. J. (2003). The coach–athlete relationship: a motivational model. *Journal of Sports Sciences*, 21(11), 883–904.
20. Moran, M. M., & Weiss, M. R. (2006). Peer leadership in sport: links with friendship, peer acceptance, psychological characteristics, and athletic ability. *Journal of Applied Sport Psychology*, 18, 97–113.
21. Nicholls, A. R., & Perry, J. L. (2016). Perceptions of Coach–Athlete Relationship Are More Important to Coaches than Athletes in Predicting Dyadic Coping and Stress Appraisals: An Actor–Partner Independence Mediation Model. *Frontiers in Psychology*, 7, 1–12.
22. Nicholls, A. R., Earle, K., Earle, F., & Madigan, D. J. (2017). Perceptions of the Coach–Athlete Relationship Predict the Attainment of Mastery Achievement Goals Six Months Later: A Two-Wave Longitudinal Study among F. A. Premier League Academy Soccer Players. *Frontiers in Psychology*, 8, 1–8.
23. Nikbin, D., Hyun, S. S., Iranmanesh, M., & Foroughi, B. (2014). Effects of Perceived Justice for Coaches on Athletes' Trust, Commitment, and Perceived Performance: A Study of Futsal and Volleyball Players. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 9(4), 561–577.
24. Olympiou, A., Jowett, S., & Duda, J. L. (2008). The Psychological Interface Between the Coach-Created Motivational Climate and the Coach–Athlete Relationship in Team Sports. *The Sport Psychologist*, 22, 423–438.
25. Pierce, G. R., Sarason, I. G., Sarason, B. R., Solky-Butzel, J. A., & Nagle, L. C. (1997). Assessing the quality of personal relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 14, 339–356.
26. Preston, C., & Fraser-Thomas, J. (2016). The parent-coach relationship within elite youth sport: Contentious or cooperative. *Journal of Exercise, Movement, and Sport*, 48(1), 125.
27. Rutten, E. A., Stams, G. J. J. M., Biesta, G. J. J., Schuengel, C., Dirks, E., & Hoeksma, J. B. (2007). The Contribution of Organized Youth Sport to Antisocial and Prosocial Behavior in Adolescent Athletes. *J Youth Adolescence*, 36, 255–264.
28. Rutten, E. A., Deković, M., Stams, G. J. J. M., Schuengel, C., Hoeksma, J. B., & Biesta, G. J. J. (2008). On-and off-field antisocial and prosocial behavior in adolescent soccer players: A multilevel study. *Journal of Adolescence*, 31(3), 371–387.
29. Sheridan, D., Coffee, P., & Lavallee, D. (2014). A systematic review of social support in youth sport. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 7(1), 198–228.
30. Vella, S. A., Oades, L. G., & Crowe, T. P. (2013). The relationship between coach leadership, the coach–athlete relationship, team success, and the positive developmental experiences of adolescent soccer players. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18(5), 549–561.

Online first